

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 3823/2019
17.10.2019. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Браниславе Апостоловић, председника већа, Зоране Делибашић, Бранислава Босиљковића, Бисерке Живановић и др Илије Зиндовића, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Миодраг Николов, адвокат из ..., против тужене ББ банке АД ..., чији је пуномоћник др Немања Алексић, адвокат из ..., ради утврђења ништавости и исплате, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Вишег суда у Зајечару Гж 235/19 од 17.05.2019. године, у седници већа одржаној дана 17.10.2019. године, донео је

Р Е Ш Е Њ Е

НЕ ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о посебној ревизији тужене изјављеној против пресуде Вишег суда у Зајечару Гж 235/19 од 17.05.2019. године - става првог изреке.

ОДБАЦУЈЕ СЕ као недозвољена ревизија тужене изјављена против пресуде Вишег суда у Зајечару Гж 235/19 од 17.05.2019. године - става првог изреке.

Образложење

Пресудом Основног суда у Зајечару П 494/18 од 20.07.2018. године, ставом првим изреке усвојен је тужбени захтев тужиоца и утврђена је ништавост одредби члана 6. став 1. и 2. Уговора о динарском готовинском кредиту број .. од 03.02.2017. године, закљученом између парничних странака, у делу који гаси: „Корисник кредита се обавезује да по основу трошкова обраде кредитног захтева и пуштања кредита у коришћење плати банци једнократну накнаду у висини од 2% од износа реализованог кредита из члана 1.овог уговора. Корисник кредита се обавезује да једнократно плати трошкове прибављања извештаја Кредитног бироа пре пуштања кредита у коришћење у износу од 246,00 динара“. Ставом другим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев и обавезана је тужена да по основу стицање без основа исплати тужиоцу износ од 25.446,00 динара са законском затезном каматом од 03.02.2017. године до исплате, док је преко досуђеног до траженог износа од 25.646,00 динара одбијен тужбени захтев као неоснован. Ставом трећим изреке, обавезана је тужена да исплати тужиоцу на име накнаде трошкова поступка износ од 37.343,68 динара.

Пресуом Вишег суда у Зајечару Гж 235/19 од 17.05.2019. године, ставом

првим изреке одбијена је као неоснована жалба тужене и пресуда Основног суда у Зајечару П 494/18 од 20.07.2018. године потврђена у делу става првог изреке којим је утврђена ништавост одредби члана 6. став 1. Уговора о динарском готовинском кредиту број .. од 03.02.2017. године и у делу става другог изреке којим је обавезана тужена да по основу стицање без основа исплати тужиоцу износ од 25.200,00 динара са законском затезном каматом од 03.02.2017. године до исплате. Ставом другим изреке, укинута је првостепена пресуда у делу става првог изреке којим је утврђена ништавост одредби члана 6. став 2. Уговора о динарском готовинском кредиту број .. од 03.02.2017. године, у делу става другог изреке којим је обавезана тужена да по основу стицање без основа исплати тужиоцу износ од 246,00 динара са законском затезном каматом од 03.02.2017. године до исплате, и у делу става трећег изреке у којем ја садржана одлука о трошковима поступка и предмет враћен првостепеном суду на поновно суђење у укинutom делу.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену - става првог изреке, тужена је благовремено изјавила ревизију због погрешне примене материјалног права, позивајући се на одредбу члана 404. Закона о парничном поступку.

Према одредби члана 404. став 1. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11, 49/13-УС, 74/13-УС, 55/14 и 87/18 – у даљем тексту: ЗПП) ревизија је изузетно дозвољена због погрешне примене материјалног права и против другостепене пресуде која се не би могла побијати ревизијом, ако је по оцени Врховног касационог суда потребно да се размотре правна питања од општег интереса или правна питања у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе, као и ако је потребно ново тумачење права (посебна ревизија). Ставом 2. је прописано да о дозвољености и основаности ревизије из става 1. овог члана одлучује Врховни касациони суд у већу од пет судија.

Врховни касациони суд је у границама својих овлашћења на основу члана 404. ЗПП оценио да у конкретном случају не постоји потреба за разматрањем правних питања од општег интереса и у интересу равноправности грађана, за уједначавањем судске праксе, као ни потреба новог тумачења права, узимајући у обзир врсту и природу спора, садржину тражене судске заштите, начин пресуђења и разлоге за усвајање тужбеног захтева. Тужена је уз ревизију приложила судске одлуке с намером да поткрепи тврдњу о постојању различитих судских одлука у истој чињеничној и правној ситуацији као у конкретном случају и супротном пресуђењу судова о идентичном тужбеном захтеву. Међутим, приложене одлуке на које се ревизија позива као доказ постојања другачије судске праксе су одлуке првостепених судова, а оне не могу да буду израз устаљене судске праксе, па није испуњен законски услов који се односи на потребу уједначавања судске праксе. Наиме, повреда права на правну сигурност, као елемента права на правично суђење зајемченог одредабама члана 32. став 1. Устава, постоји само у случају постојања различите праксе судова највише правне инстанце која доводи у неравноправан положај лица која се налазе у истој чињеничној и правној ситуацији (став изражен у одлуци Уставног суда Уж 1948/2014 од 12.10.2017. године). Исто се односи и на другостепену одлуку Апелационог суда у Београду која је приложена уз ревизију и чија

садржина се, с обзиром на то да се ради о једној издвојеној одлуци суда више инстанце, не може тумачити као израз устаљене судске праксе. Образложења пресуда нижестепених судова за одлуку о усвајању захтева тужиоца у складу су са постојећом судском праксом Врховног касационог суда у тумачењу и примени материјалног права – одредаба чланова 12., 15., 46., 47., 105., 109. и 1065. Закона о облигационим односима. Разлози на којима су засноване одлуке нижестепених судова у том смислу одговарају и усклађени су са важећим тумачењем права и владајућим правним схватањем у пракси нижестепених судова и ревизијског суда у примени наведених законских одредби, тако да не постоји потреба за новим тумачењем права. Врховни касациони суд налази да банке имају право само на стварне трошкове приликом обраде кредита и пуштања кредита у течај. Наиме, правни став Врховног касационог суда је да износ трошкова које банка обрачунава приликом одобравања кредита или који су познати на дан обрачуна и које банка обрачунава клијенту у току реализације кредита могу бити посебно исказани у уговору о кредиту као обавеза корисника кредита било у процентуалном износу или у апсолутној вредности, али услов је да морају бити наведени у понуди банке тако јасно и недвосмислено да корисник кредита ниједног тренутка не буде доведен у заблуду о којим трошковима је реч и могу бити наплаћени кориснику кредита само једном. Тужена, иако је на њој био терет доказивања, није пружила доказе да је поступила у складу са наведеним правним ставом. Зато, ни у случају да је дозвољено одлучивање о ревизији тужене у смислу члана 404. ЗПП, не би дошло до другачијег одлучивања и повољнијег исхода спора за тужену.

Из наведеног разлога нису испуњени услови да се у овој парници прихвати одлучивање о ревизији тужене као изузетно дозвољеној, па је на основу члана 404. ЗПП Врховни касациони суд одлучио као у првом ставу изреке овог решења.

Испитујући дозвољеност ревизије на основу члана 410. става 2. тачке 5) ЗПП, Врховни касациони суд је утврдио да ревизија није дозвољена.

Тужба је поднета 20.3.2018. године ради утврђење делимичне ништавости уговора о динарском готовинском кредиту и исплате, а као вредност предмета спора означен је износ од 25.646,00 динара. Побийана другостепена пресуда донета је 17.05.2019. године.

Чланом 468. ставом 1. ЗПП прописано је да су спорови мале вредности спорови у којима се тужбени захтев односи на потраживање у новцу које не прелази динарску противвредност 3.000 евра по средњем курсу НБС на дан подношења тужбе. Чланом 479. ставом 6. ЗПП прописано је да у поступцима у споровима мале вредности против одлуке другостепеног суда није дозвољена ревизија.

Како се у конкретном случају ради о спору мале вредности, јер вредност предмета спора очигледно не прелази износ од 3.000 евра по средњем курсу НБС на дан подношења тужбе, ревизија тужене није дозвољена у смислу одредбе члана 479. става 6. ЗПП.

Имајући изложено у виду, на основу члана 413. ЗПП, одлучено је као у

другом ставу изреке.

Председник већа - судија
Бранислава Апостоловић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић